

MUISTIO 22.12.2021

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS (xx/xx) REHUALAN TOIMINNAN-HARJOITTAMISESTA ANNETUN ASETUKSEN (1266/2020) MUUTTAMISESTA

Asetuksen yleisperustelut

Rehulain (1263/2020) muutokseen (HE 206/2021 vp) liittyen muutetaan maa- ja metsätalousministeriön asetusta rehualan toiminnanharjoittamisesta. Muutos liittyy ensisijaisesti EU:n eläinten lääkitsemistä koskevan lainsäädännön muutokseen ja erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2019/4/EU lääkerehun valmistuksesta, markkinoille saattamisesta ja käytöstä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 183/2005 muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/167/ETY kumoamisesta (lääkerehuasetus), jota aletaan soveltaa 28.1.2022 alkaen.

Toiseksi asetuksessa huomioidaan komission asetus (EU) 2021/1372 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitteen IV muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kiellosta ruokkia muita tuotantoeläimiä kuin märehäijöitä, turkiseläimiä lukuun ottamatta, eläinvalkuaisella. Asetus tuli voimaan 7.9.2021 ja se mahdollistaa rajoitetusti sikaperäisen käsitellyn valkuaisen käytön siipikarjalle, siipikarjaperäisen käsitellyn valkuaisen käytön sioille sekä käsitellyn hyönteisvalkuaisen käytön sioille ja siipikarjalle.

Asetuksessa myös yhdenmukaistetaan kirjaamisvelvoitteiden säilytysaika biosidien osalta maa- ja metsätalousministeriön elintarvikehygieniasta annetun asetuksen (318/2021) kanssa.

Rehualan toiminnanharjoittamista koskevan asetusmuutoksen ehdotetaan tulevan voimaan yhtäaikaaisesti rehulakia koskevan muutoksen sekä edellä mainitun EU:n lääkitsemislainsäädännön soveltamisen alkamisajankohdan kanssa.

Yksityiskohtaiset perustelut

2 § *Suhde eräisiin säädöksiin.* Pykälässä säädettäisiin asetuksen soveltamisalaan kuuluvan Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanosta ja valvonnasta. Asetuksia sovelletaan sellaisinaan kaikissa jäsenvaltioissa, mutta asetusten soveltaminen voi edellyttää kansallisia täytäntöönpanotoimia. Asetuksissa asetetaan rehualan toimijoille velvoitteita, joiden noudattamista viranomaisten tulee valvoa. Pykälään lisättäisiin maininta lääkerehuasetuksesta (2019/4/EU), eläinlääkeasetuksesta (2019/6/EU) sekä laista eläinten lääkitsemisestä (387/2014).

3 § *Määritelmät.* Asetuksessa sovellettaisiin rehulain 1263/2020, HE (206/2021 vp) sekä pykälässä tarkoitettuja määritelmiä. Pykälään lisättäisiin uudet viittaukset ristikontaminaation ja käsitellyn eläinvalkuaisen määritelmiin. Rahtisekoittaja määritelmä poistettaisiin, sillä se määritellään jatkossa rehulaissa.

6 § *Rehualan toimijan hyväksymishakemus.* Pykälässä säädettäisiin niistä tiedoista, jotka rehualan toimijan tulee liittää hakemukseensa hyväksymistä varten. Hakemus hyväksymistä varten tulee tehdä Ruokavirastolle tätä tarkoitusta varten julkaistulla lomakkeella. Pykälään lisättäisiin velvoite toimittaa hakemus vähintään kaksi (2) kuukautta ennen suunnitellun toiminnan aloittamista. Aikaraja vastaisi hyväksymättömän rehun lisäaineen lupahakemuksen toimittamista. Selvyyden johdosta pykälä annettaisiin kokonaan uudestaan.

7 § *Rehualan laitoksen hyväksyntä- ja tunnistenumero.* Pykälässä säädettäisiin niistä toiminnan harjoittamiseen liittyvistä toiminnoista, jotka vaativat Ruokaviraston hyväksyntää. Pykälään lisättäisiin viittaus lääkerehuasetuksen 13 artiklan 1 ja 2 kohtaan. 13 artiklan 1 kohdassa säädetään lääkerehua (ja välituotteita) valmistavien, varastoivien, kuljettavien ja markkinoille saattavien rehualan toimijoiden velvollisuudesta huolehtia siitä, että toimivaltainen viranomais (Suomessa Ruokavirasto) on hyväksynyt niiden hallinnassa olevat laitokset. Kohdassa 2 säädetään poikkeuksista 1 kohtaan. Hyväksyntävelvoite ei kohdan 2 mukaisesti koske esimerkiksi kotieläintuottajaa, joka ostaa lääkerehua omille eläimilleen eikä kuljetus- tai varastointiliikettä. Selvyyden johdosta pykälä annettaisiin kokonaan uudestaan.

24 § *Tietojen kirjaaminen.* Pykälässä säädettäisiin rehualan toimijan kirjaamisvelvoitteesta ja tiedoston vähimmäissäilytysajasta. Pykälään lisättäisiin tarvittavat viittaukset lääkerehu- ja eläinlääkeasetuksiin. Rehualan toimijan olisi säilytettävä tiedostoa vähintään viiden (5) vuoden ajan sen antamisesta. Edellä mainitusta poiketen biosidien käyttöön liittyvien kirjausten säilytysajaksi riittäisi vähintään vuosi. Säilytysaika on tarkoituksenmukaista yhdenmukaistaa elintarvehygieniasetuksessa (318/2021) säädetyn kanssa. Kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevan tiedoston säilyttämistä säädettäisiin edelleen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1107/2009. Selvyyden johdosta pykälä annettaisiin kokonaan uudestaan.

25 § *Yhteistyö Ruokaviraston kanssa.* Pykälässä säädettäisiin rehualan toimijan velvoitteesta ryhtyä asianmukaisesti toimenpiteisiin tilanteessa, jossa on syytä epäillä, ettei rehu tai sen tuotanto-, valmistus- ja jakeluvaihe täytä rehujen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin erityismaininta tilanteesta, missä lääkerehun vaikuttavien aineiden ristikontaminaation enimmäispitoisuudet muussa kuin kohderehussa ovat ylittyneet.

27 § *Rehualan toimijan ja tilarehustamon vuosi-ilmoitusvelvollisuus.* Pykälä olisi uusi. Siinä täsmennettäisiin ne tiedot, mitä rehualan toimijan ja tilarehustamon tulee kalenterivuositain rehuista Ruokavirastolle ilmoittaa. Rehualan toimijoista velvoite koskisi Suomessa rehua valmistavaa sekä rehun sisämarkkinatuojaa ja kolmasmaatuojaa. Tilarehustamon osalta velvoite tietojen toimittamiseen koskisi rehulain 19 § mukaisesti rehusta vain lääkerehua. Valmistetun lääkerehumäärän lisäksi lääkerehua koskevassa ilmoituksessa olisi ilmoitettava valmistukseen käytetyt eläinlääkkeet sekä niiden määrät. Tiedot käytetyistä lääkkeistä olisi annettava vaikuttavan aineen määränä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Liite 1. *Rekisteröinti-ilmoituksen liittyvät toiminnot.* Liitteen I ja II luvuissa luettelaisiin rehualan toimintaan liittyvät toiminnot, jotka toimijan tulisi ilmoittaa rekisteröinti-ilmoituksessaan. Lukuun II koskien muuta kuin alkutuotannon toimijaa lisättäisiin uudet kohdat 18-20 liittyen lääkerehun valmistukseen (mukaan lukien tilasekoitukseen) sekä lääkerehun jälleenmyyntiin. Selvyyden johdosta liite annettaisiin kokonaan uudestaan.

Liite 2. *7 §:ssä tarkoitettujen hyväksyntänumeron ja tunnistenumeron rakenne.* Liitteessä annettaisiin malli siitä, miten hyväksyntä- ja tunnistenumerot rakentuisivat. Läkerehuasetuksen mukaan hyväksyntänumero tulee antaa hyväksytyille toimijoille, eli kaupallisille lääkerehun valmistajille, lääkerehun jälleenmyyjille sekä lääkerehun tilasekoittajille. Hyväksytyt toimijat on kirjattava kansalliseen luetteloon omalla tunnistenumeroilla ja hyväksyntänumeron tulee olla rakenteeltaan rehuhygieniasetuksen ((EY) 183/2005) liitteen IV luku II esitetyn muodon mukainen.

Sekaannusten välttämiseksi ei ole tarkoituksenmukaista laatia uutta alfa-alkuista hyväksyntänumeroa ainoastaan lääkerehuihin liittyen. Täten liitteessä 2 määriteltyä alfa-alkuisen hyväksyntänume-

ron rakennetta täydennettäisiin siten, että kohtaan 3.3 (rehuseosten valmistus) lisättäisiin numero 3 ilmoittamaan lääkerehun valmistus ja kohtaan 3.4 (markkinoille saattaminen) lisättäisiin numero 3 osoittamaan lääkerehun jälleenmyynti. Huomioiden liitteen 1 lukuun II tehdyt lisäykset toimintoja koskien, hyväksyntänumerolla ja uudella toiminnolla lääkerehuun liittyvät hyväksynät pystytettiin esittämään hyväksytyjen toimijoiden luettelossa. Edellä kuvatulla menettelyllä mahdollistettaisiin se, ettei toimijalle jo aiemmin annettua hyväksyntänumeroa tarvitsisi välttämättä muuttaa. Selvyyden johdosta liite annettaisiin kokonaan uudestaan.

Liite 3. 12-17 §:ssä tarkoitetut rehuaineluokat, joihin kuuluu erityisen riskialttiita rehuja. Liitteessä annettaisiin esimerkkejä rehuista, jotka kuuluisivat erityisen riskialttiisiin rehuaineluokkiin.

Liitteeseen lisättäisiin rehuaineluokka ”Maaeläimistä saatavat tuotteet ja sivutuotteet” ja alaviitteessä 3) ilmoitettaisiin ne käsitellyistä eläinvalkuaisista valmistetut rehuaineet, joita rehualan toiminnanharjoittamisesta annetun asetuksen 1266/2020 pykälien 12 -17 salmonellanäytteenottovelvoite koskisi (sikaeläimistä saatu käsitelty eläinvalkuainen, siipikarjasta saatu käsitelty eläinvalkuainen sekä kasvatetuista hyönteisistä saatu käsitelty eläinvalkuainen). Muutoksen taustalla on komission asetus (EU) 2021/1372, joka sallii edellä suluissa mainittujen rehuaineiden rajoitetun käytön muiden elintarviketuotantoeläinten kuin märehäntijöiden rehuissa. Selvyyden johdosta liite annettaisiin kokonaan uudestaan.

Liite 6. 24 §:ssä tarkoitetun alkutuotannon toimijan kirjaamisvaatimukset. Liitteessä säädettäisiin alkutuotannon toimijan kirjaamisvaatimuksista. Liitteen a) kohtaan lisättäisiin lääkerehun käyttöaihe. Käyttöaiheella tarkoitettaisiin esimerkiksi tautia, jonka hoitoon lääkerehu on määrätty. Asetuksesta poistettaisiin viittaus ympäristötuen ehtojen mukaisiin muistiinpanoihin muuttuva tukipolitiikkalainsäädäntö huomioiden. Selvyyden johdosta liite annettaisiin kokonaan uudestaan.